Lietas arhīva Nr. C-4117-24/7
ECLI:LV:RIRT:2024:0904.C33411724.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024. gada 4. septembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese Vita Vjatere, Aiviekstes ielā 6, Rīgā, izskatīja rakstveida procesā civillietu akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2024. gada 10. jūnijā Rīgas rajona tiesā saņemts akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" (turpmāk-prasītāja) prasība pret /pers. A/ (turpmāk-atbildētājs) par parāda piedziņu.

[2] Pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1587., 1590., 1759., 2107., 2109., 2021. pantu un Ministru kabineta 2017. gada 7. februāra noteikumu Nr. 78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 76., 132. punktu un 97.2., 99.3., 158.1. apakšpunktu, lūdz piedzīt no atbildētāja parādu par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem 359,25 *euro* par laika periodu no 2020. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 30. aprīlim un nokavējuma procentus 206, 69 *euro* par laika periodu no 2022. gada 22. marta līdz 2023. gada 31. decembrim, kopā 565,94 *euro*, kā piedzīt arī visus tiesāšanās izdevumus, tai skaitā izdevumus par advokāta palīdzību un atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās summas.

[2.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka starp pusēm /datums A/noslēgts dabasgāzes piegādes līgums mājsaimniecības lietotājiem Nr. /numurs A/ (turpmāk – līgums), saskaņā ar kuru prasītāja piegādājusi dabasgāzi nekustamajā īpašumā /adrese/ (turpmāk - gazificētais objekts), bet atbildētajam bija jānorēķinās par saņemto dabasgāzi.

[2.1.1] Prasītāja veikusi dabasgāzes piegādi gazificētajā objektā atbilstoši līgumam, bet atbildētājs nav norēķinājies par saņemto dabasgāzi. Saskaņā ar prasītājas izrakstītajiem rēķiniem, kopējā parāda summa ir 565,94 *euro* apmērā, no kura 359,25 *euro* ir parāds par izlietoto dabasgāzi un saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem gazificētajā objektā laika periodā no 2020. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 30. aprīlim un 206,69 *euro* nokavējuma procenti par laika periodu no 2022. gada 22. marta līdz 2023. gada 31. decembrim.

[2.1.2] Līguma 2.1.2. un 2.1.3. apakšpunkts un dabasgāzes piegādes sniegšanas brīdī spēkā esošo 2017. gada 7. februāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 97.2., 99.3. un 158.1. apakšpunkts paredz atbildētāja pienākumu norēķināties par patērēto dabasgāzi. Savukārt pēdējo noteikumu 132. punkts noteic, ka skaitītāja rādījumi parāda aprēķinam tiek iegūti no sadales sistēmas operatora AS "Gaso".

[2.2] Prasītāja atsaucas uz Civillikuma 1590. pantu norādot, ka prasītājai ir tiesības prasīt no atbildētāja samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem. Noslēgtais dabasgāzes piegādes līgums uzliek atbildētājam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Prasītāja ir vairākkārt brīdinājusi atbildētāju par parāda esamību, bet līdz šā pieteikuma iesniegšanas brīdim norēķināšanās nav notikusi. Tamdēļ prasītāja ceļ prasību tiesā, lai piedzītu parādu no atbildētāja.

[3] 2024. gada 12. jūlijā tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums par prasību, kurā norādīts, ka viņš prasību atzīst pilnā apmērā.

Paskaidrojumā norādīts, ka viņš no 2023. gada 17. februāra atrodas apcietinājumā līdz ar to viņam ir liegtas tiesības pelnīt sev iztiku un gūt ienākumus. Atbildētājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 559. un 560. pantu lūdz atlikt sprieduma izpildes darbības.

[3.1] 2024. gada 30. jūlijā tiesā saņemts prasītājas rakstveida atsauksme par atbildētāja rakstveida paskaidrojumu, kurā norādīts, ka atbildētāja iebildumi nav pamatoti un šajā sakarā sniedz šādus paskaidrojumus par lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.

[3.1.1] Savos paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka atrodas apcietinājumā kopš 2023. gada 17. februāra un sakarā ar to, nevarot gūt ienākumus un norēķināties tādā apmērā kādā ir celta prasība. Atbildētājs uzskata, ka tā rīcībspēja ir ierobežota un lūdz atlikt sprieduma izpildes darbības.

[3.1.2] Prasītājas ieskatā atbildētāja paskaidrojumos norādītais nav pamatots iemesls, lai atliktu lietas izskatīšanu pēc būtības, jo pats atbildētājs savos paskaidrojumos ir atzinis celto prasību. Turklāt atbildētājs paskaidrojumos atsaucas uz Civilprocesa likuma normām, kas attiecas uz sprieduma izpildes darbībām un kārtību. Ņemot vērā to, ka patlaban šajā civillietā nav stājies spēkā spriedums par prasības apmierināšanu, atbildētāja lūgums nav pamatots un pēc būtības ir bezpriekšmetisks.

Ņemot vērā iepriekš minēto, prasītāja uztur prasību pilnā apmērā un lūdz to apmierināt atbilstoši prasības pieteikumā izteiktajiem prasījumiem.

[4] Lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, līdz ar to, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250. ^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot paziņojumu prasītājai un atbildētājam.

Pušu papildus paskaidrojumi, procesuālie lūgumi vai noraidījums tiesnesei lietā nav saņemti.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[6] Civilprocesa likuma 250.^{26} panta ceturtā daļa noteic, ka (..) tiesa arī pēc savas iniciatīvas šā panta sestajā daļā noteiktajā kārtībā var sastādīt spriedumu atbilstoši šā likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam.

Ievērojot minēto, tiesa pēc savas iniciatīvas sastāda motivētu spriedumu atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[7] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa

noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Lai gan, atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai, prasības pieteikumā norādītie fakti atzīstami par pierādītiem, tiesa tos vērtē atbilstoši Civilprocesa likuma 97. panta prasībām.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190. panta otro daļu tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, bet atbilstoši Civilprocesa likuma 8. panta pirmajai daļai tiesa noskaidro lietas apstākļus, pārbaudot pierādījumus, kuri iegūti likumā noteiktajā kārtībā.

[9] Civillikuma 1402. pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

[10] Civillikuma 3. pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

No lietas materiāliem izriet, ka 2007. gada 10. decembrī starp pusēm noslēgts dabasgāzes piegādes līgums mājsaimniecības lietotājiem Nr. 51-186351, saskaņā ar kuru prasītāja piegādājusi dabasgāzi /adrese/.

Parakstot minēto līgumu, atbildētājs apstiprinājis, ka ar līgumu noteikumiem iepazinies, viņam tie ir saprotami, tiem piekrīt un apņemas ievērot.

[11] Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Tāpat arī Civillikuma 2021. pants paredz, ka no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Saskaņā ar līguma 2.1.2. punktu atbildētājs apņēmās katru mēnesi veikt maksājumus par gāzi atbilstoši tiesību un normatīvajos aktos noteiktajiem tarifiem, nodokļiem un citiem maksājumiem, kādi ir spēkā gāzes piegādes brīdī.

[12] Ministru kabineta 2017. gada 7. februāra noteikumu Nr. 78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 97.2. apakšpunkts noteic, ka lietotājam ir pienākums tirdzniecības līgumā noteiktajos termiņos norēķināties par patērēto dabasgāzi un sistēmas pakalpojumus sniegšanu, kā arī citiem šajos noteikumos un normatīvajos aktos noteiktajiem nosacījumiem. Savukārt minēto noteikumu 158.1. apakšpunkts noteic, ka par patērēto dabasgāzi, saņemtajiem sistēmas pakalpojumiem un nodokļiem lietotājs norēķinās saskaņā ar dabasgāzes tirdzniecības līgumā noteikto norēķinu kārtību.

[13] Atbildētājs kavējis ikmēneša maksājumus, savukārt prasītāja 2021. gada 31. martā, 28. jūnijā 29. septembrī, 2023. gada 24. oktobrī nosūtījusi atbildētājam atgādinājumu par parāda samaksu.

Ar lietas materiālos esošo 2024. gada 21. februāra pretenziju apstiprinās, ka prasītāja brīdinājusi atbildētāju par parādu 565,94 *euro* apmērā, nosūtot pretenziju uz atbildētāja aktuālo deklarētās dzīvesvietas adresi. Prasītāja aicinājusi atbildētāju labprātīgi līdz 2024. gada 4. martam samaksāt parādu par izlietoto dabasgāzi gazificētajā objektā /adrese/, norādot, ka parāda nesamaksāšanas gadījumā parāda piedziņa tiks uzsākta Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, kas būtiski palielinās parāda summu.

Civillikuma 1838. pants noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti [..].

Atbildētājs atbilstoši Civillikuma 1838. panta pirmajai daļai nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka savas saistības viņš būtu izpildījis.

Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas norādītos apstākļus, ka atbildētājs nav samaksājis prasītājai par izlietoto dabasgāzi un fiksēto maksu par sadales sistēmas pakalpojumiem 359, 25 *euro*. Turklāt atbildētājs savos paskaidrojumos prasību atzīst pilnā apmērā.

[14] Atbilstoši Civillikuma 1753. pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikums 1756. pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759. panta 1. punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Ministru kabineta 2017. gada 7. februāra noteikumu Nr. 78 "Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi" 76. punkts noteic, ka par katru veicamā maksājuma kavējuma dienu dabasgāzes tirgotājs ir tiesīgs pieprasīt lietotājam nokavējuma procentus Civillikumā noteiktajā kārtībā līdz 0,15 % dienā no nesamaksātās summas.

No nokavējuma procentu aprēķina izriet, ka par maksājumu kavējumu prasītāja ir aprēķinājusi nokavējuma procentus 206,69 *euro*, proti, 0,15 % apmērā no kavētās maksājuma kopsummas par katru kavēto dienu laika periodā no 2022. gada 22. marta līdz 2023. gada 31. decembrim.

Atbildētājs nav apstrīdējis aprēķināto nokavējuma procentu apmēru, kā arī nav iesniedzis savu nokavējuma procentu aprēķinu.

Ņemot vērā, ka ir pieļauti maksājumu kavējumi par izlietoto dabasgāzi gazificētajā objektā, prasītāja ir tiesīga aprēķināt nokavējuma procentus, un, iepazīstoties ar lietā iesniegto aprēķinu, tiesa atzīst nokavējuma procentu aprēķinu par pareizu.

Tādējādi no atbildētāja prasītājas labā piedzenami nokavējuma procenti 206,69 *euro* apmērā.

[15] Atbildētājs atbilstoši Civilprocesa likuma 559. un 560. pantam pieteicis lūgumu atlikt sprieduma izpildes darbības, norādot, ka viņš atrodas apcietinājumā kopš 2023. gada 17. februāra un sakarā ar to, nevarot gūt ienākumus un norēķināties tādā apmērā kādā ir celta prasība.

[15.1] Civillikuma 1.pants noteic, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības, kas nozīmē, ka katram savas subjektīvās tiesības jāīsteno un subjektīvie pienākumi jāizpilda, ievērojot citu personu pamatotas intereses *(asoc.prof. Dr.iur. K.Balodis. Labas ticības princips mūsdienu Latvijas Civiltiesībās. Latvijas Vēstnesis, Jurista Vārds, 03.12.2002., Nr.24*).

Saistības ir jāpilda un jebkuram ir tiesības saņemt savas saistības izpildījumu, prasītājai šīs tiesības dod likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums, kuram ir likuma spēks.

[15.2] Tiesa norāda, ka atbildētāja parāds ir veidojies jau no 2020. gada, un viņam bija iespēja vienoties ar kreditoru par parāda pakāpenisku atmaksu.

Vienlaikus tiesa atzīst par pamatotu prasītājas argumentu, ka atbildētājs atsaucies uz Civilprocesa likuma normām, kas attiecas uz sprieduma izpildes darbībām un kārtību. Minētājā lietā nav stājies spēkā spriedums par prasības apmierināšanu, līdz ar to nav pamata atlikt sprieduma izpildi.

[16] Civilprocesa likuma 195. panta pirmā daļa noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Civillikuma 1763. panta pirmā daļa noteic, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Atbilstoši Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām likumiskie procenti, uz kuriem tiesības tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, būtu aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām *(sk. 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016).*

Šādos apstākļos prasītājai noteicamas tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no piedzītā un neatmaksātā pamatparāda, par laiku no šī sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763. pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[17] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzības samaksu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu un ceturto daļu atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmērā.

Ar /datums B/avansa rēķinu Nr. /numurs B/, apstiprinās, ka zvērinātu advokātu birojs "Klotiņi & Serģis" prasītājai izrakstījis rēķinu par summu 84,89 *euro* par materiālu izskatīšanu, juridisko konsultāciju un prasības pieteikuma sagatavošanu pret atbildētāju.

Ievērojot Civilprocesa likuma 44. pantā noteikumus no atbildētāja prasītājas labā piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 84,89 *euro*.

[18] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. pantu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 84,89 *euro*.

[19] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195. 204.[1], 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "Latvijas Gāze", vienotais reģistrācijas numurs 40003000642, parādu 359,25 *euro* par izlietoto dabasgāzi un sadales sistēmas pakalpojumiem laika periodā no 2020. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 30. aprīlim, nokavējuma procentus 206,69 *euro* par laika periodu no 2022. gada 22. marta līdz 2023. gada 31. decembrim, samaksāto valsts nodevu 84, 89 *euro* un ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzībai 84, 89 *euro*, kopā 735,72 *euro* (septiņi simti trīsdesmit pieci *euro* un 72 centi).

Parāda samaksa veicama akciju sabiedrības "Latvijas Gāze", vienotais reģistrācijas numurs 40003000642, AS "Citadele banka" norēķinu kontā Nr. LV32PARX0000004461029.

Noteikt akciju sabiedrībai "Latvijas Gāze", vienotais reģistrācijas numurs 40003000642, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās summas (735,72 *euro*), ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu, kas sastādīts atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams tiešsaistes sistēmā 2024 .gada 4. septembrī.

Rīgas rajona tiesas tiesnese Vita Vjatere